

Posudek oponenta na bakalářskou práci Daniela Skály: Srovnání historie vývoje tramvajové dopravy v Praze a v Brně, FHS UK 2021, 88s. včetně příloh.

Autor si v předložené bakalářské práci vytkl za cíl zmapovat hlavní body vývoje pražské a brněnské hromadné dopravy se zaměřením na tramvajovou dopravu, porovnat vývoj a zasadit do širšího kontextu hospodářského, územního a demografického rozvoje obou měst. Jeho dalším cílem bylo i rozšíření dosavadního poznání o vzniku tramvajového provozu (s. 6). Časový rámec zahrnuje období od poslední třetiny 19. století až po počátek 21. století, což je s ohledem na rozsah práce a vytčené cíle velmi ambiciózní a domnívám se, že i obtížně splnitelné.

Při strukturování bakalářské práce postupoval autor chronologicky, kdy v rámci jednotlivých etap věnoval pozornost vývoji v Praze a Brně. Jedná se samozřejmě o možný přístup, avšak s ohledem na cíle a dlouhý časový úsek není zcela vhodný. Je poněkud škoda, že účel zvolené struktury práce autor v úvodu neosvětlil. Z tohoto rámce poněkud vybočuje úvodní kapitola „Širší kontext – celospolečenské změny“. Obsah této kapitoly je však ve velké míře převzat ze studijní příručky a je zcela patrné, že je zpracován bez hlubšího vztahu k tématu bakalářské práce (např. Labská plavební akta s. 12). Vlivu základního literárního zdroje odpovídá i časový záběr této kapitoly do první světové války, ačkoli by se dalo předpokládat, že autora budou zajímat celospolečenské změny i v dalším období, které zkoumá.

V dalších chronologicky řazených kapitolách podává autor přehled koňky, parní tramvaje a pak elektrické tramvaje v Praze a v Brně. Převážně se jedná o technické údaje o vozech, vozovkách a jednotlivých linkách. S ohledem na použité zdroje, z nichž čerpá je zřejmé, že uvádí povětšinou známé informace, které však již dále nerozvíjí. Právě skutečnost, že autor v zásadě neparacoval s prameny a vystačil si s literaturou a internetovými články považuji za hlavní nedostatek bakalářské práce. Jsem si vědom, že bakalářská práce byla zpracovávána v době koronavirové pandemie, avšak dostupná byla digitální knihovna Kramerius, jejíž možnosti autor využil skutečně jen okrajově. Bakalářská práce je ukončena poněkud netradičně pojatým závěrem, kde autor nepřináší zodpovězení výzkumných otázek vyplývajících z úvodu, jimž se ale příliš nevěnoval, ale spíše jakési shrnutí spojené s výhledem do budoucna.

Bakalářská práce má silné a slabé stránky. Silnou stránkou je přehled vývoje tramvajové dopravy v Praze a Brně, který sice nepřekračuje rámec dosavadního poznání, avšak je podán přehledně a srozumitelně. Slabou stránkou je nevyužití pramenné základny. Zvláště archiv

pražského dopravního podniku disponuje řadou zajímavých materiálů. Autor sice prameny na několika místech zmiňuje (např. Paměti Františka Křížíka, shodou okolností digitalizované /s. 22/), avšak přejímá tyto údaje zprostředkovaně. Slabou stránkou je bezesporu i chybějící zasazení do hospodářského, demografického a územního rozvoje měst, neboť v práci uvedené kusé zmínky toto nenaplňují. Autor nevyužívá ani potenciálu atraktivní obrazové přílohy.

Z dílčích nepřesností je možné připomenout, že počátek druhé světové války je spojen s útokem na Polsko (1. září 1939) není tedy korektní do takto označené kapitoly vkládat údaje k době po okupaci českých zemí v březnu 1939 (s. 44–45).

Po formální stránce práce nevykazuje podstatnějších nedostatků, snad jen zvolený způsob citací zdrojů není pro historicky zaměřené práce obvyklý. Po jazykové a stylistické stránce rukopis zásadně nevybočuje z úrovně obvyklé pro tento typ studentských prací.

I přes shora uvedené četné výtky mohu konstatovat, že autor prokázal schopnost zpracovat souvislý odborný text, převážně však kompilační povahy. Posuzovaná práce podle mého názoru ještě splňuje nároky kladené na bakalářské práce, proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení d o b ř e.

V Praze 23. srpna 2021

Doc. PhDr. et JUDr. Jan Štemberk, Ph.D.